

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 21.10.2022
Sayı: 3683

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Et ve süt üreticileri can çekişmektedir. Tarımsal girdi fiyatları Temmuz ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 133,4 oranında artmıştır.

Son bir yılda tarımda kullanılan elektrik ve yağ maliyetlerinde yüzde 201, gübre fiyatlarında yüzde 234,8, hayvan yeminde yüzde 145,7 tarımsal ilaçlarda yüzde 104,8, bina bakım masraflarında yüzde 151,7 oranında artış yaşanmıştır.

Tarımsal girdi fiyatlarındaki üç haneli artışlar, gıda fiyatlarındaki yüksek oranlı artışların devam edeceğini göstermektedir.

Nitekim girdi maliyetlerinin altında süt satmak zorunda kalan üreticimiz, süt ineklerini kesmeye başlamıştır. 1 milyona yakın hayvanın kesime gönderildiği, hayvancılığın büyük bir krize girdiği görülmektedir. Et ve sütte arz ve fiyat sıkıntısı yaşanmaması için acilen önlemler alınmalıdır.

Et ve süt üreticilerinin girdi maliyetlerinin en önemli kalemi olan yem maliyetinin yüzde 50'si sübvansede edilmelidir. Süt üreticisine verilen 50 kuruşluk prim desteği en az 3 TL'ye çıkarılmalıdır. Besicilerimize kilogram başına kesimde prim desteği ödenmelidir.

Et ve süt üreticilerinin yaşadığı krizin çözüm yollarının ortaya konması için İçtüzüğümüzün 104. ve 105. maddeleri gereğince Araştırma Komisyonu kurularak konunun araştırılmasını arz ederiz. (06.10.2022)

Saygılarımızla.

Yıldırım KAYA
Ankara Mv.

Selin Sayek Böke
İzmir Mv.
Se Sayek

Yunus Emre
İstanbul Mv.
Yunus

Kamil Okyay SINDIR
İzmir Mv.

Dr. Fikret S. S. S.
Balıkesir Milletvekili

Erhan ARİK
Kayseri Mv.

Dr. İlhami Özcan AYGUN
CHP Tekirdağ Milletvekili

Ali Fazıl KASIR
Kütahya Mv.

Yasın
Bilecik
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

Nazır Çakır
İstanbul Mv.

GEREKÇE

Süt arzında büyük bir tehlike ortaya çıkmıştır. Süt fabrikaları, tedarikte sıkıntıya düşmeye başlamıştır.

Ulusal Süt Konseyi (USK), sütte yaşanan krize çözüm merkezi olma niteliğini kaybetmiştir. Süt üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak için oluşturulan Konsey, üreticilerin sesine kulak tıkamıştır. Konsey, 15 Mayıs 2022 tarihinde belirlediği litre başına 7.50 TL olan çiğ süt tavsiye satış fiyatını 1 Ekim 2022 tarihinde de arttırmamıştır. Çiğ süt fiyatı; 1 Ekim 2022 tarihinden sonra üreticinin eline net 7,50 TL geçecek şekilde belirlenmiştir. Oysa tarımsal girdi fiyatları Temmuz 2022'de bir önceki aya göre yüzde 1,3, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 133,4 oranında artmıştır.

Üreticinin feryadını duymayan, yaşadığı krizi yok sayan Ulusal Süt Konseyi, piyasalardaki yangını dindirmemiştir. Ulusal Süt Konseyi'nin ardından toplanan Gıda Komitesi de enflasyonu yükseltmemek için süt fiyatlarını arttırmama kararı almıştır.

Market fiyatı 30 liraya kadar çıkan süt, hem üreticiyi hem de tüketiciyi mağdur etmektedir. Üreticinin sattığı süt ile tüketicinin satın aldığı süt arasında 4 kata varan fiyat farkı oluşmuştur. Tüketici, en temel gıda ürünlerinden olan süt fiyatlarını karşılayamaz hale gelmiştir. Üretici de girdi masraflarını karşılamayan çiğ süt fiyatı nedeniyle krize girip, damızlıklarını kesmeye başlamıştır. 1 milyona yakın süt ineğinin kesime gönderildiği, Türk hayvancılığının geleceğinin tehlikeye düştüğü görülmektedir.

Bu kriz, sanayiciyi de olumsuz yönde etkilemiştir. Piyasada süt tedarikinde zorlanan sanayiciler, birbiriyle rekabete düşmüştür. Ticari süt işletmelerince toplanan inek sütü miktarı Temmuz ayında Haziran ayına göre yüzde 1 oranında azalarak 843 bin 876 tona düşmüştür.

Türk hayvancılığının geleceğini ilgilendiren bu büyük krizi aşılması için;

- Süt ve et üreticisinin girdi maliyetlerinin en önemli kalemi olan yem maliyetinin yüzde 50'si sübvansede edilmelidir.
- Süt üreticisine verilen 50 kuruşluk prim desteği en azından 3 TL'ye çıkarılmalıdır.
- Besicilerimize kilogram başına kesimde prim desteği ödenmelidir.

Süt ve et üreticisinin yaşadığı krizin tüm boyutlarıyla incelenmesi ve çözüm yollarının araştırılması gerekmektedir.

3683 İyili Meclis Arastırma Önergesi

Adı Soyadı	İli	İmza
Rıdibi Kaya	Kırklareli Mu.	A. K.
Ali Haydar HAKVERDİ	Ankara Mu.	M. Halek
Uğur Başaklıoğlu	Aydın Mu.	
Özgür Korabat	İstanbul Mu.	
A. Vehbi Bakırhan	Mersin Mu.	M. 28
Gökhan ZEYNEK	İstanbul Milletvekili	
Atilla SELTEL	Bedri Şerif Zeynep Mu.	
Özkan YALIM	İzmir Mu.	
Denkan TOPAL	Uşak Milletvekili	
Şervet LİNSAL	Hatay Mu.	
Kani Beko	Antalya Mu.	
Gülizar Bıçır Karaca	İzmir Mu.	

